

Ustanovni kongres Rumunske delavske stranke ZDRUŽENI DELAVSKI RAZRED RUMUNIJE JE POROŠTVO ZA NADALJNI RAZVOJ LJUDSKE DEMOKRACIJE V RUMUNJI

Bukarešta, 23. februarja, (Tanjug). V soboto se je začel v Bukarešti kongres Rumunske delavske stranke, ki se ga udeležuje nad 830 delegatov iz države poleg delegacij 10 tujih držav. Otvoritev kongresa so prisostvovali člani Prezidija Rumunske ljudske republike s predsednikom Parhomom na čelu, člani rumunske vlade in veliko število kulturnih.

V imenu rumunske vlade je kongres pozdravil predsednik dr. Groza, poudarjajoč, da je Združeni delavski razred Rumunije poročstvo za razvoj rumunske ljudske demokracije. Poudaril je, da je bilo mogoče uresničiti demokratične pridobitve rumunskega ljudstva samo po zaslugi junaške sovjetske armade, ki je prinesla rumunskemu ljudstvu svobodo in povrnila narodno samostojnost. Pogodbe o prijateljstvu, sodelovanju in medsebojni pomoči, sklenjene s Sovjetsko zvezo, s FLRJ, Bolgarije in Madžarsko imajo za podlago skupno željo rumunskega in sosednjih narodov za obrambo miru in narodne neodvisnosti. Zaradi enotnosti demokratičnih sil Rumunije, na čelu katerih stoji združen delavski razred, bo zagotovljena narodna neodvisnost Rumunije in utrjena aktivna vloga Rumunije v demokratični fronti sveta.

V imenu Centralnega komiteja Komunistične partije Albanije je kongres pozdravil Hysni Kapo, ki je naglasil, da pomeni kongres novo zmago na poti demokracije.

Generalni sekretar Komunistične partije Avstrije Fischer je dejal, da bo uresničitev enotnosti enotne delavske stranke Rumunije močna vzpodbuda za avstrijske komuniste v njihovem boju za demokratizacijo Avstrije in ustvaritev boljše ter pravičnejše ureditve njihove države.

Predstavnik Bolgarije Georgij Čiankov, je izjavil, da dobiva ustvaritev

enotne stranke Rumunije v trenutku, ko skušajo ameriški imperialisti s pomočjo desnih socialistov razbiti enotnost delavskega razreda in zadržati demokratično organizacijo v vseh državah, poseben pomen.

Predstavnik KP ČSR Viltanski je poudaril, da bo ustvaritev enotne stranke v Rumuniji vzgled in spodbuda za združitev delavskih strank v drugih državah.

Nato je Charles Tillon, predstavnik KP Francije izrazil hvaležnost francoskega ljudstva demokratičnim borcev Rumunije, ki so se pod težkimi okolnostmi druge svetovne vojne borili za svobodo francoskega ljudstva. Tillon je poudaril, da bodo združeni rumunski delavski razredi pomenili velik prispevek k boju francoskega proletariata za uresničitev njegove borbene enotnosti.

Predstavnik EAM-a Fotopolis je med navdušenimi pozdravi dejal, da je kongres močna vzpodbuda hrskemu ljudstvu, ki se danes bori za svobodo in narodno neodvisnost. Nato je opozoril na potrebo čim večje moralne in zmolne pomoči grškemu ljudstvu.

Predstavnik KP Grčije Apostolu je poudaril, da izvaja monarho-fašistični režim s podporo ameriških okupatorjev strahovit teror, ki prekaša v nekaterih primerih celo Hitlerjev fašistični režim. Položaj v Grčiji jasno dokazuje vsemu svetu, kam vodi demokracija ameriškega tipa.

Govor generalnega sekretarja KP Rumunije

Pri nadaljevanju dela ustanovnega kongresa rumunske delavske stranke je minister za trgovino in industrijo ter generalni sekretar KP Rumunije Gheorghiu-Dej poročal o političnem položaju in poudaril politični moment ustanovitve enotne delavske stranke.

Naglasil je, da se ustanavlja enotna delavska stranka v Rumuniji v času vedno večje zaostritve boja med imperialističnim, protidemokratskim taborom na eni in antiimperialističnim ter demokratičnim taborom s Sovjetsko zvezo na čelu na drugi strani.

Gheorghiu-Dej je prikazal poskuse angloameriških imperialistov, da bi razcepili Nemčijo in ustanovili tako imenovani zapadni blok pod pokroviteljstvom ZDA in razdelili Evropo ter naglasil, da skuša imperialistična propaganda primerjati ta zapadni blok z zvezo med državami nove demokracije srednje in vzhodne Evrope in nanje prevlati odgovornost za razdelitev Evrope.

Sklenjene pogodbe med državami ljudskih demokracij, je dejal Gheorghiu Dej, temelje na načelu mednarodnega sodelovanja, medtem ko sloni zapadni blok na ideji razbijanja mednarodnega sodelovanja. Pogodbe med demokratičnimi državami niso naperjene proti nikomur, ampak pomenijo zaščito pred morebitnim nemškimi napadom, medtem ko skriva zapadni blok v sebi politiko svetovne hegemonije angloameriškega imperializma in je naperjen proti Sovjetski zvezi ter državam nove demokracije.

Gheorghiu Dej je nadalje poudaril, da je prispevala k utrditvi demokratičnega tabora miroljubna politika držav nove demokracije — Jugoslavije, Bolgarije, Češkoslovaške, Rumunije, Madžarske in Albanije, ki so z zadnjem času sklenile vrsto medsebojnih pogodb o prijateljstvu in medsebojni pomoči.

Nato je govoril Gheorghiu Dej o uspehih demokratičnega režima v Rumuniji, o izvršenih političnih reformah, kakor tudi o gospodarskih perspektivah rumunske ljudske demokracije. O republikanski ureditvi Rumunije je dejal, da je to poročstvo za nadaljnji razvoj ru-

munske demokracije za uresničenje izkoriščanja in izkoriščenosti razreda ter ustvaritev nove socialistične družbe. Zlasti se je zadržal pri uspehih rumunske zunanje politike pri utrditvi prijateljskih odnosov z vsemi sosedi, predvsem z veliko in močno Sovjetsko zvezo.

Nato je Gheorghiu Dej poudaril potrebo ustvaritve nove demokratične ustave, ki bo izražala izvršene politične, gospodarske in socialne reforme v Rumuniji in poudarjala nov značaj rumunske države.

Govorec o pomenu ustanovitve enotne delavske stranke je Gheorghiu Dej poudaril, da je to poročstvo za nadaljnji razvoj ljudske demokracije v Rumuniji, poročstvo uspešnega protimperialističnega boja rumunskega ljudstva in da predstavlja odločnost rumunskega delavskega razreda za dokončno uničenje ostankov notranje reakcije.

Gheorghiu Dej je poudaril potrebo utrditve zveze delavskega razreda s kmeti in napredno inteligenco kakor tudi nujnost uresničitve demokratične ljudske fronte v Rumuniji, širokega političnega organizma, ki bo zajel vse razrede in družbene sloje zainteresirane v nadaljnjem razvoju in utrditvi rumunske ljudske demokracije. Omenil je, da se bodo demokratične sile Rumunije, rumunska delavska stranka, kmečka fronta in ljudska stranka, združene v okviru demokratične ljudske fronte, skupno udeležile volitev v ustavodajno skupščino, ki bodo v Krakovem.

Na koncu je Gheorghiu Dej poudaril sovražno delovanje voditeljev katoliške cerkve v Rumuniji, ki dela po naročilu Vatikana proti koristim rumunskega ljudstva in služi imperialističnim načrtom.

Gheorghiu Dej je pozval delovno ljudstvo Rumunije, naj iz svoje delavske stranke odstrani sovražne elemente in razbijače enotnosti delavskega razreda, tuje agente ter bivše člane legionarskih organizacij, ki hočejo ovrniti razvoj ljudske demokracije v Rumuniji in minirati demokratične pridobitve, ki si jih je rumunsko ljudstvo ustvarilo s tolikimi žrtvami.

Govor jugoslovanskega delegata Krstulovića

Pri nadaljevanju kongresa Rumunske delavske stranke je govoril jugoslovanski delegat tov. Vičko Krstulović, minister vlade FLRJ in član Centralnega komiteja KP Jugoslavije. Minister Krstulović, ki so ga navzoči večkrat prekinili z navdušenim odobravanjem, je med drugim rekel:

»Narodi Balkana in Podonavja so odstranili kapitalistično ureditev, razbili so obroč imperializma v tem delu sveta in sedaj gradijo nove ljudske demokracije. Z zavestnim prijateljstvom ter medsebojno pomočjo so si narodi Balkana in Podonavja zavarovali mir in nacionalno neodvisnost, kar pomeni tudi pogoj za neoviran nadaljnji razvoj ter notranjo demokratično izgradnjo njihovih držav. Države Balkana in Podonavja predstavljajo skupno z ostalimi antiimperialističnimi silami na svetu, na čelu z močno državo socializma, ZSSR, nepremagljivo fronto miru, ki se dosledno in

vztrajno bori za trden mir in miroljubno sodelovanje med narodi.

Minister Vičko Krstulović je nato poudaril pomen enotnosti delavskega razreda v boju za obrambo nacionalne neodvisnosti, svobode in utrjevanja ljudske oblasti in je opozoril na izdajalsko delo socialistov Blumovega, Bevinovega, Saragatovega in Schumacherjevega tipa, ki zvesto služijo mednarodnemu imperializmu in na najgnusnejši način izdajajo načela in program socializma. Vsestransko si prizadevajo, da bi uresnili Trumanovo doktrino in Marshallov načrt, kar pomeni, da podpirajo nacionalno in gospodarsko zaslužje svojih držav.

Delavski razred Rumunije je odigral pri demokratizaciji Rumunije in pri globokih gospodarskih spremembah, ki jih preživlja Rumunija, veliko vlogo. Enotnost akcije dveh delavskih partij Rumunije je pripomogla k temu, da se je spremenila država v suvereno ljudsko

republiko in so bile dosežene mnoge demokratične pridobitve. Ob enotni fronti delavskega razreda Rumunije so se razbili številni poskusi agentov inozemskega imperializma, ki so si z vsemi silami prizadevali preprečiti enotnost delavskega razreda Rumunije.

Trdno verujemo in se nadejamo, da bo ta vaš pomembni in zgodovinski kongres omogočil trdno enotnost delavskega razreda Rumunije v enotni delavski partiji, in da bo prispeval k utrditvi borbene zveze z delavnimi kmeti ter delovno inteligenco v enotni demokratični fronti vaše države. Trdno verujemo, da pomenu, vaš kongres in njegove odločitve nov prispevek k utrditvi fronte demokratičnih sil na svetu ter korak naprej k borbni zvezi in enotnosti komunistov in socialistov v posameznih državah.

Nato so kongres pozdravili Giuliano Paietta v imenu CK KP Italije, C. Baruch v imenu CK Nizozemske, S. Mikunis v imenu CK Palestine, Antonio Nihe v imenu partizanskih oddelkov in političnih četnik demokratične Španije, Raik Laszlo v imenu CK Madžarske Hamseak v imenu levega krila madžarske socialdemokratske stranke, A. Papwort v imenu CK KP Velike Britanije, John Platts Mills v imenu Zilliausovih laburističnih poslancev ter Okab Eduard v imenu CK poljske delavske partije.

Na popoldanskem zasedanju kongresa pa je Lotar Radacianu podal poročilo o statusu in dolžnostih članov Rumunske delavske partije.

Generalni poročnik Dobri Terpešev odlikovan z visokim jugoslovanskim odlikovanjem

Sofija, 23. febr. (Tanjug). Veleposlanik FLRJ v Sofiji Obrad Cicmil je izročil generalnemu poročniku Dobri Terpeševu red »Partizanske zvezde I. stopnje«. Generalnega poročnika Terpeševa je odlikoval s tem visokim jugoslovanskim redom Prezidijske ljudske skupščine FLRJ zaradi aktivne udeležbe v boju proti fašizmu.

Protestna nota poljske vlade

Varšava, 23. febr. (Tass). Oddelek za tisk poljskega ministrstva zunanjih zadev poroča, da je poljska vlada izročila protestno noto ameriškega poslancu v Varšavi zaradi samovoljnega preletavanja poljske meje s strani ameriških letal in zaradi spuščanja teh letal v Varšavi.

Zveza češkoslovaško-sovjetskega prijateljstva

Praga, 23. febr. (Tanjug). Včeraj je bil v Pragi manifestacijski kongres češkoslovaško-sovjetskega prijateljstva, na katerem so ustanovili zvezo češkoslovaško-sovjetskega prijateljstva.

Kongresa so se udeležili skoraj vsi člani vlade, načelnik generalnega štaba general Boček in druge osebnosti kakor tudi predstavniki diplomatskega zbora. Navzoči so bili tudi gostje iz Sovjetske zveze — namestnik zunanjega ministra Zorin, generalni polkovnik Lelušenko in predsednik pedagoške akademije ZSSR Kajurov.

Na kongresu je govoril predsednik vlade Klement Gottwald, ki je poudaril, da ustanavljanje te zveze v trenutku, ko skuša reakcija usmeriti razvoj v nasprotno smer.

Reakcija skuša spremeniti našo politiko do Sovjetske zveze in drugih slo-

IZ DANASNJE ŠTEVILKE:

Ustanovni kongres Rumunske delavske stranke
VI. plenum centralnega odbora Enotnih sindikatov
Nekaj zaključkov iz proračunske kampanje
Konferenca mladinskih brigad tekstilne industrije Slovenije v Kranju
Zunanja politika. — Fizkultura

Čestitka Vseslovenskega komiteja generalisimu Stalinu

Beograd, 23. februarja, Ob 30. obletnici Sovjetske armade sta poslala predsednik Vseslovenskega komiteja general Božidar Maslarić in odgovorni tajnik komiteja Igor Medvedjev predsedniku ministrskega sveta ZSSR generalisimu Josipu Visarionoviču Stalinu tole brzojavko:

»V imenu Vseslovenskega komiteja ter v svojem imenu Vam pošiljamo, veliki in slavni voditelj ter navdihovalec zmag sovjetskega naroda in njegove junaške armade, najprisrčnejše čestitke ob 30. obletnici Sovjetske armade. Slovanski in drugi demokratični narodi sveta ne bodo nikoli pozabili slavnih del svoje osvoboditeljice — Sovjetske armade, ki je dala

odločilni prispevek k zmagi nad fašističnimi napadalci

Slovanski narodi so v skupni fronti z vsemi svobodoljubnimi narodi sveta v borbi za zagotovitev trdnega miru in zmagi ljudske demokracije, v borbi za razkrinkanje zvičaj imperialistov in netilcev nove vojne in se dobro zavedajo, da so med vojno in tudi v dneh mirnega dela narodi Sovjetske zveze in njena slavna armada trdni steber miru in prijateljstva narodov.

Naj živi slavna Sovjetska armada — armada osvoboditeljica!

Naj živi generalisim Stalin!

Sprejem ob 30letnici sovjetske armade

Moskva, 23. febr. (Tass). Včeraj je šef generalnega štaba oboroženih sil Sovjetske zveze maršal Vasiljevski priredil sprejem ob 30letnici sovjetske armade. Sprejema so se udeležili namestnik zunanjega ministra ZSSR Višinski, maršal Mereckov, generala Antonov in Zaharov, tuji vojaški atašaji in pooblaščen predstavniki ministrstva oboroženih sil ter zunanjega ministrstva Sovjetske zveze.

Spominske medalje

Moskva, 23. febr. (Tass). V znak 30. obletnice Sovjetske armade in mornarice je Prezidijski Vrhovnega sovjeta ZSSR izdal odlok o uvedbi spominske medalje »30 let sovjetske armade in mornarice« kot nagrado generalom, admiralom, častnikom, adjutantom, podčastnikom, vojakom in mornarjem oboroženih sil ZSSR.

Proslava tridesetletnice Sovjetske armade v Ljubljani

Ljubljana, 23. febr. Včeraj, 22. februarja, je bila v veliki unionski dvorani v Ljubljani svečana proslava tridesetletnice Sovjetske armade, ki sta jo priredila Izvršni odbor Osvobodilne fronte in predsedstvo vlade Ljudske republike Slovenije.

Po himni Sovjetske zveze in jugoslovanski himni je govoril o Sovjetski armadi polkovnik Miloš Siljegović. Zatem pa je orkester izvajal Čajkovskega V. simfonijo, Šostakovičev »Pjesmu Crvene armije« in Novikov »Marš artiljeriji«. Ob zaključku je moški zbor ob spremljavi godbe J. A. zapel Novikovo »Zmagoslavna kantata«.

Akademija ob tridesetletnici Sovjetske armade

Kranj, 23. febr. V veliki dvorani Sindikalnega doma v Kranju je včeraj ob 11 dop. ZB NOV v Kranju priredila akademijo v čast tridesetletnici Sovjetske armade. O Sovjetski armadi je imel jedrnat

Čestitka predsednika češkoslovaške vlade Klementa Gottwalda sovjetski armadi

Praga, 22. febr. (Tanjug). Ob obletnici sovjetske armade je poslal predsednik vlade Klement Gottwald naslednjo čestitko sovjetski armadi:

»V svojem imenu in v imenu vsega češkoslovaškega ljudstva pozdravljam slavno sovjetsko armado ob njeni trideseti obletnici. Češkoslovaško ljudstvo goji do sovjetske armade najtoplejša čustva hvaležnosti in ljubezni. Sovjetska armada, ki ji ni bilo žal žrtev, je osvobodila domovino češkoslovaškega ljudstva izpod nemškega okupatorja in mu omogočila, da izgradi svojo novo ljudsko državo.

Najslavnejša in najmočnejša armada sveta ni danes samo čvar konstruktivnega dela narodov Sovjetske zveze, marveč je, zahvaljujoč češkoslovaško-sovjetskemu sporazumu, skupaj s češkoslovaško armado, ki je zrasla z njeno pomočjo — zaščitnica tudi češkoslovaškega ljudstva.

Zato danes na dan velikega praznika sovjetske armade vse češkoslovaško ljudstvo najtopleje vzklika: »Večna slava sovjetskim herojem, ki so padli za svobodo svoje domovine in češkoslovaške republike! Čast in slava sovjetskim armejcem, zaščitnikom miru in demokracije na vsem svetu!«

predavanje tov. Mikelič, kapetan JA, pri izvajanju umetniškega programa pa so sodelovali: sindikalni pevski zbor »Prešeren«, ki je uvodoma zapel »Sovjetsko himno«, »Na morje v vihar« in »Stalingrajsko pesem«, potem recitatorji iz vrst JA, združenje vojnih invalidov in sindikati, a na koncu je recitacijski zbor ZB NOB izvedel skladno in lepo L. Grudnovo »Krasnoarmejcem«. Številni poslušalci so s spontanim aplavzom nagradili uspešno izvedene točke programa ter s tem hkrati izkazali svojo veliko ljubezen in hvaležnost do slavne Sovjetske armade. Martel

V pismu je nato izraženo prepričanje, da bo češkoslovaška socialnodemokratska stranka videla potrebo, da skupno s Komunistično partijo Češkoslovaške še naprej ostane v vladi in s tem prispeva k uresnitvi vladnega konstruktivnega programa. Kar se tiče drugih političnih strank, bi se lahko predsednik vlade razgovarjal s tistimi njihovimi predstavniki, ki z odstopom niso povzročili vladne krize. Centralni komitej KP Češkoslovaške smatra, da se je treba razgovarjati s tistimi predstavniki množičnih organizacij, ki uživajo zaupanje ljudstva in bi s svojim sodelovanjem v vladi utrdili njen ugled.

Manifestacije po vsej Češkoslovaški za obrambo demokratične republike

Praga, 23. febr. (Tanjug). Poleg velikega zborovanja v Pragi, na katerem je delovno ljudstvo prestolnice izrazilo svojo odločnost, da bo branilo narodno fronto in pridobitve narodne revolucije, so bile podobne manifestacije tudi v drugih krajih republike, zlasti v industrijskih središčih. V mnogih krajih so zbrane množice ljudstva poslušale po radiu govor predsednika vlade Gottwalda na zborovanju v Pragi. Na vseh zborovanjih je prišla do izraza enotnost delovnega ljudstva v boju za narodno demokratično in socialistično republiko. Zlasti veličastne manifestacije so bile v Brnu, Plznu in Zlinu.

V številnih resolucijah je delovno ljudstvo izrazilo zaupanje predsedniku vlade Gottwaldu in zahtevalo, naj predsednik republike sprejme ostavke ministrov narodnosocialistične, češke ljudske in slovaške demokratske stranke. Na zborovanju v Plznu so izvolili delegacijo desetih članov, ki je takoj odpotovala v Prago, kjer bo predsednik republike dr. Beneš izročila resolucijo, sprejeto na zborovanju delovnega ljudstva.

POLOŽAJ V ČEŠKOSLOVAŠKI

Ministri, ki so kršili načela Narodne fronte, ne morejo sodelovati v vladi

Pismo Predsedstva KP Češkoslovaške predsedniku republike

Praga, 23. febr. (Tanjug). Po obisku predsednika vlade Gottwalda in notranjega ministra Noseka pri predsedniku republike dr. Benešu je imelo Predsedstvo Komunistične partije Češkoslovaške sejo, na kateri so razpravljali o nastalem položaju. S svojega zasedanja je poslalo Predsedstvo predsedniku republike dr. Benešu pismo, v katerem je rečeno, da je sprejem ostavke ministrov-predstavnikov narodnosocialistične, češke ljudske in slovaške demokratske stranke edina ustavna in parlamentarna rešitev vladne krize. Ljudstvo odločno zahteva, da tisti ministri, ki so s svojim ravnanjem

kršili načela Narodne fronte, ne bodo v novi vladi.

V pismu je nadalje rečeno, da je KP Češkoslovaške vedno smatrala narodno fronto za skupnost delovnega ljudstva — kmetov, delavcev, obrtnikov in inteligence, pri čemer je sodelovanje političnih strank v narodni fronti in vladi odvisno od tega, koliko je dotična stranka zvesta enotnosti in ljudskemu interesu. Stojimo na borbene stališču — je rečeno v pismu — naj bo vlada Klementa Gottwalda še naprej vlada narodne fronte, katere moč je te dni pokazalo češkoslovaško ljudstvo.

DVAJSETI NACIONALNI KONGRES KP VELIKE BRITANIJE

Hočemo laburistično vladu, ki bo združila delavski razred v odkritem sodelovanju s komunisti

je izjavil ob otvoritvi kongresa William Galacher

London, 23. febr. (Tanjug.) 20. nacionalni kongres Komunistične partije Velike Britanije se je pričel v Londonu ob navzočnosti okrog 1000 delegatov iz vse države. Na kongresu so navzoče tudi delegacije Komunističnih partij Francije, Italije in Avstrije.

Predsednik KP Velike Britanije William Galacher je ob otvoritvi kongresa poudaril, da je kongres v času globoke krize za delavce. »Gospodarske krize,« je rekel, »ni mogoče ločiti od proameriške, protisovjetske politike, ki jo je ustvaril Churchill in sprejel Bevin v dveh letih in pol je postala laburistična vladna vedno bolj odvisna od ameriških monopolističnih kapitalistov.«

Galacher je zatem opozoril, da je na ameriškem veleposlanstvu zaposlen splošno znani Sam Berger, delavski predstavnik ameriškega imperializma, ki vodi določeni del desničarskih voditeljev sindikatov v Veliki Britaniji.

Podobni agenti delujejo tudi v vseh drugih ameriških veleposlanstvih. Če bi bilo lahko sindikalno gibanje v zapadni Evropi razbito ob pomoči Marshallovega načrta za osvajanje Evrope v korist monopolističnih družb, se pač ne bo štedilo z dolarji, da bi se dosegel ta cilj.

Galacher je omenil neverjetno dejstvo, da laburistični finančni minister napada mezde in se posvetuje s so-

vražnik; delavskega razreda. Generalni svet kongresa sindikatov pa se strinja s takšnim ravnanjem.

»Hočemo laburistično vladu,« je zaključil Galacher, »ki se bo dejansko borila proti toryjemcem, ki se bo borila proti Zvezi britanskih industrijcev in jim bo znižala profite ter tako obdržala nizke cene, ki bo zahtevala podporo sindikalnega in zadružnega gibanja, ki si bo prizadevala združiti delavski razred v odkritem sodelovanju s komunisti. Takšna laburistična vladna bi stremela za delavsko socialistično rešitvijo krize. Druga izhoda ni.«

Kongres je nato sprejel resolucijo, v kateri obsoja vladno politiko znižanja življenjskega standarda ljudstva in povečanja odvisnosti od ameriškega imperializma. Resolucija poziva delavsko gibanje, naj odkloni vladno izjavo in njene sklepe ter naj stori vse, da bi zagotovilo splošno zvišanje mezd, da bi zagotovilo ustalitev cen in zmanjšanje profitov ter okrepitev trgovinskih zvez z Vzhodno Evropo, Sovjetsko zvezo, dominioni in kolonijami.

Po sprejetju resolucij je spregovoril generalni tajnik KP Velike Britanije Pollitt, ki je v dve uri trajajočem referatu opisal politični in gospodarski položaj države ter naloge Komunistične partije.

Poročilo notranjega ministrstva in ministrstva za narodno obrambo o vohunski aferi v češkoslovaški

Praga, 21. febr. (Tanjug.) Češkoslovaško notranje ministrstvo in ministrstvo za narodno obrambo sta izdala skupno službeno poročilo, v katerem so navedeni podatki o vohunski aferi, o kateri je večer objavil list narodnosocialistične stranke »Slobodno Slovo« članek, v katerem je neresnično in tendenciozno prikazal vso zadevo.

V poročilu je rečeno, da je bila odkrita vohunska organizacija na podlagi izjave nekega zapornika — člana organizacije, ki je poskušal iz zapora dobiti zvezo z zarotniki, ki so na svobodi. Ko so mu krivdo dokazali, je zapornik predlagal, da bi za določeno nagrado odkril ostale člane organizacije. Ko so mu nudili priliko, da vzpostavi zvezo s to organizacijo, so organi narodne varnosti ugotovili, da je glavni organizator te skupine rezervni poročnik Pravomir Reichl, ki je z nekaterimi osebami ukrajinske narodnosti hotel ustanoviti protidržavno organizacijo ter je v sodelovanju z nekaterimi reakcionarnimi oficirji zbi-

ral vohunska poročila o češkoslovaški armadi, njeni organizaciji, oborožitvi in orientaciji oficirskega kadra. Reichl je skupaj z omenjenimi izdajalskimi oficirji vzdrževal stike z oficirjem obveščevalne službe neke tuje sile, organiziral pa je tudi pobege oficirjev v tujino.

Po priznanju zapornika so pripravljali člani organizacije oboroženo vstajo ter so nameravali v prvi vrsti ubiti voditelje Komunistične partije Češkoslovaške.

V poročilu je nadalje poudarjena netočnost trditve lista »Slobodno Slovo«, da so hoteli kmpromitirati s to vohunsko afero nekatere znane ugledne politične osebnosti.

S svojim pisanjem — je rečeno na koncu poročila — je vzel list »Slobodno Slovo« v zaščito veleizdajalce in s tem prisilil ministrstvo za narodno obrambo in notranje ministrstvo, da sta objavili nekaj podatkov, ki v interesu državne varnosti in same preiskave ne bi smeli priti v javnost.

Zahtevamo vladu Klementa Gottwalda brez reakcionarnih ministrov

Resolucija praškega delovnega ljudstva dr. Benešu

Na velikem manifestacijskem zborovanju v pragi, na katerem je govoril predsednik češkoslovaške vlade Klement Gottwald in obrazložil vzroke in ozadje vladne krize, poudaril je, da so ministri narodno socialistične, češke ljudske in slovaške demokratske stranke ustanovili v vladi enoten reakcionaren blok, ki je že dalj časa onemogočal delo vlade, je delovno ljudstvo Prage navdušeno sprejelo naslednjo resolucijo, ki jo je prečital član predsedstva KP Češkoslovaške:

V teh resnih trenutkih, ko se je združena reakcija držala napasti narodno-demokratsko ureditev naše republike, da bi povzročila vladno krizo, smo vsi složni in enotni ob vladi Klementa Gottwalda, ki v duhu narodne fronte izpolnjuje veliki program graditve našega novega življenja. Najodločneje zahtevamo, da predsednik republike sprejme odstop tistih ministrov narodnosocialistične, češke ljudske in slovaške demokratske stranke, ki so podali ostavko in se s tem na-

neodgovoren način izneverili narodni fronti ter se postavili na opozicijsko stališče proti vladi. Zahtevamo vladu Klementa Gottwalda brez reakcionarnih ministrov. Zahtevamo, da predsednik vlade Klement Gottwald po ustavi in v duhu demokratičnih običajev izpopolni vladu z novimi člani, ki bodo zvesti narodni fronti in pripravljeni služiti pravičnim koristim ljudstva ter Demokratske republike.

Složni, enotni in odločni bomo skušali uresničiti ljudsko voljo. Odločili smo se, da bomo zahteve delovnega ljudstva še energičneje postavili zato, da bi stvar ljudske demokracije pripeljali do popolne zmage nad domačo in tujo reakcijo.

Zborovanje se je končalo s petjem internacionalne. Delavska delegacija je odšla z zborovanja k predsedniku republike dr. Benešu in mu izročila resolucijo ter zahteve praškega delovnega ljudstva, da se sprejmejo ostavke ministrov treh strank.

V ČSR NE BO URADNIŠKE VLADE BREZ KOMUNISTOV

je izjavil dr. Beneš delegacijam delavcev

Praga, 23. febr. (Tass) Pisarna predsednika Beneša je objavila, da je 21. februarja sprejel predsednik delegacije delavcev iz Prage, Kladna in Plzna, ki ga je obiskala v imenu množičnega zborovanja na Staromestnem trgu v Pragi. Delegati so izjavili predsedniku, da delovno ljudstvo zahteva sprejem ostavke ministrov, ki so izjavili, da nameravajo stopiti iz vlade in da se na njihova mesta postavijo predstavniki narodnih organizacij, ki uživajo zaupanje ljudstva. Prav tako so delegati izjavili, da se ministri, ki so podali ostavke, v nobenem primeru ne vrnejo v vladu.

Ko je predsednik slišal zahteve delegacij, je izjavil, da nima namena ustanoviti uradniške vlade. Predsednik je odklonil možnost ustanovitve vlade brez komunistov. V bodoče, je dejal, vladna ne more obstajati brez komunistov in ni mogoča nobena vladna brez Gottwalda, ki je predsednik najmočnejše stranke Če bo sestavljena nova vladna, jo bo vodil Gottwald.

Revolucionarni češki narodni svet za Gottwalda

Praga, 23. febr. (Tanjug) Revolucionarni češki narodni svet je izdal več-

VI. PLENUM CENTRALNEGA ODBORA ENOTNIH SINDIKATOV

Z odpravo organizacijskih pomanjkljivosti bodo Enotni sindikati dosegli še večje uspehe

Ze večeraj smo poročali, da se je začel VI. plenum Centralnega odbora Enotnih sindikatov Jugoslavije. Po začetnem govoru J. Salaja je imel generalni sekretar Glavnega odbora Ivan Božičević obširen referat o organizacijskih problemih Enotnih sindikatov. Naglasil je pomembno vlogo, ki so jo odigrali Enotni sindikati v prvem letu našega petletnega plana. Od skupnega števila delavcev, zaposlenih v našem gospodarstvu v 1946. letu, jih je prevzemalo 50% bodisi kolektivne, bodisi individualne tekmovalne obveznosti. V 1947. letu pa se je to število povečalo na 75%, medtem ko je znašalo število proglašanih udarnikov od julija 1946 do oktobra 1947 34.187.

Razvijajoč obsežno politično, prosvetno in kulturno-umetniško delo, so dosegli Enotni sindikati tudi pomembne uspehe. Danes imamo 1414 kulturno-umetniških društev in skupin z več kot 40.000 člani, medtem ko znaša število knjižnic v sindikalnih organizacijah nad 3000. V tretjem tromesečju 1947. leta je delovalo nad 8000 krožkov, bilo je okrog 11.300 znanstveno-prosvetnih in okoli 12.300 politično-teoretičnih predavanj. Enotni sindikati so izdali doselej okrog 1.404.000 izvodov raznih knjig in brošur.

Božičević je v svojem referatu naglasil, da je danes v Enotnih sindikatih organiziranih okrog 90% zaposlenih žensk in da se danes nad 100.000 sindikalnih aktivistov vzgaja pri vsakdanjem delu. Z vsakdanjo naporno borbo, ki so jo vodili Enotni sindikati, ko so reševali številne naloge, so se številčno in organizacijsko okrepili in danes štejejo nad 1.050.000 članov.

V nadaljevanju svojega referata je Božičević opozoril na glavne pomanjkljivosti in napake, storjene v preteklem letu.

Govorec o demokratizmu pri izbiri in delu sindikalnih organov, je Božičević naglasil, da je potrebno posvetiti večjo skrb izbiri in dvigovanju naših sindikalnih kadrov. Potrebno je spremeniti dosedanja način izvolitve sindikalnih vodstev in preiti na tajno glasovanje. Prav tako je potrebno posvetiti večjo pozornost razvijanju demokratizma v delovanju sindikalnih forumov, da se važna vprašanja ne bodo reševala v pisarni ali na seji sindikalnega vodstva brez udeležbe sindikalnega članstva.

Nato je Božičević govoril o vprašanju vloge in nalog glavnih odborov in centralnih uprav sindikalnih zvez. Neogibno je potrebno združiti odgovornost za delo organizacij na terenu v glavnih odborih. Glavni odbori naj bi odgovarjali za celotno delo in stanje sindikalnih organizacij na ozemlju dotične ljudske republike. Osnovna naloga centralnih uprav pa bi bila v tem, da proučujejo strokovna vprašanja, in probleme, iz sklopa delovnih odnosov v dotični gospodarski ali upravni panogi.

Vasiljuje se tudi potreba, da se ustanovijo namesto zveznih tajništve jači sindikalni organi, ter se formirajo pokrajinski odbori sindikalnih zvez, ki bi imeli svoj plenum in svoj izvršilni odbor. Kar se tiče organizacije njihovega dela, bi bili pri njih isti sektorji kakor pri centralnih upravah, samo da bi njihova vloga imela operativni značaj glede teh vprašanj.

V nadaljnjem govoru je tudi dejal, da ni mogoče izvesti in zagotoviti trajne mobilizacije delavcev za izvršitev gospodarskih nalog, če ne rešujemo vzporedno tudi vprašanja tehnično-higienske zaščite dela, vprašanja plač, preskrbe, kulturno-prosvetnega dela itd. V številnih podružnicah premalo skrbe za vsakdanje potrebe delovnih ljudi, posebno glede preskrbe. Mnogi delovni kolektivi niso okerbovani z življenjskimi potrebščinami in tekstilijami v tisti meri, ki jo jamčijo zakoni in gospodarsko stanje naše države.

Govorec o potrebi, da postanejo naše sindikalne organizacije bolj množične, je Božičević dejal, da je to eno najvažnejših organizacijskih vprašanj. Čeprav se je število članov Enotnih sindikatov znatno povečalo v primeri z letom 1946, je vendar ostal odstotek neorganiziranih glede na velik dotok delavcev in nameščenecv skoraj isti.

Vprašanje organiziranja neorganiziranih delavcev in uslužbencev po potrebo neprestano postavljati na dnevni red. Potrebno je tudi, bolje organizirati plačevanje članarine, evidenco neorganiziranih, vpis novih članov itd.

Ob zaključku svojega referata je Božičević dejal, da je potrebno, da šesti plenum sprejme pravilna organizacijske ukrepe, za njihovo izvedbo pa je treba mobilizirati celotno sindikalno članstvo. Če se bodo vse naše sindikalne organizacije in vodstva pravilno in odločno lotile reševanja naših organizacijskih problemov, bomo napravili velik korak naprej pri utrjevanju naših Enotnih sindikatov ter bodo tako pripravili pričakani nove naloge, ki jih jim bodo postavljali naša Partija, Ljudska fronta in tovariš Tito.

Govor ministra za delo Ljubča Arsova

Po referatu generalnega sekretarja Ivana Božičevića se je razvila živahna diskusija, katere se je udeležil tudi minister za delo zvezne vlade Ljubča Arsova, ki je med drugim dejal:

»Ena najpomembnejših nalog, ki jo moramo rešiti letos, je, da najdemo in pritegnemo v našo proizvodnjo na desetstotice novih delavcev.

Toda pri nas so ljudje, ki še stojijo ob strani ali so le deloma vključeni v splošno koristno proizvodnjo. Na področju je mnogo ljudi, ki bi lahko šli v tovarne, rudnike in na stavbišča. Mnogo žena je, ki so med vojno hrabro in množično stopile v veliko borbo proti sovra-

Monarhofašisti so pregnali več kot pol milijona Grkov

Tiskovna konferenca predstavnikov začasne demokratične grške vlade v Budimpešti

Budimpešta, 23. febr. (Tanjug.) Predstavniki začasne demokratične grške vlade so imeli v prostorih demokratične zveze madžarskih žensk tiskovno konferenco, na kateri so seznanili predstavnike domačega in tujega tiska z rezultati boja grškega ljudstva proti terorju monarhofašistov in angl.-amer. intervenciji.

Izjavili so, da demokratična vladna Grčije in demokratična armada nista prejeli oborožene pomoči iz inozemstva. Grški borci jemljejo in plenijo orožje monarhofašistom, medtem ko drugo pomoč — obleko, živila itd. dobivajo predvsem od svojega ljudstva. Predstavniki so izjavili, da sta demokratični vladi dobro znani oblika in obseg angloameriške pomoči monarhofašistom. Poleg 300 milijonov dolarjev, ki so predvideni v okviru Marshallovega načrta, so monarhofašistom te dni odobrili še 38 milijonov dolarjev. Od tega je v Grčijo že prišlo jeklo v vrednosti 96% te vsote, ki ga uporabljajo za graditev letališč, mostov in pristanišč. Predstavniki demokratične grške vlade so izjavili nadalje, da so monarhofašisti pregnali nad 540.000 Grkov, med njimi okrog sto tisoč otrok. Preka sodišča so obsodila in ustrelila nad 1000 domoljubov, žensk in otrok, vendar pa kljub temu terorju v Grčiji vsak dan narašča partizansko gibanje.

Predstavniki so se na koncu zahvalili demokratični madžarski javnosti za pomoč, ki jo daje borecem za svobodo grškega ljudstva.

Demokratični borci osvobodili iz ječe 23 rodoljubov

Atene, 23. febr. AFP. poroča: Dve sto partizanov je uspelo vdreti v mesto Gition na skrajnem jugu Peloponeza in osvoboditi iz zapovov 23 rodoljubov. Ubili so 3 monarhofašistične orožnike in enega stražnika.

20 rodoljubov ustreljenih v Atenah

Atene, 23. febr. Radijska postaja Svobodne Grčije poroča, da je zločinska klika atenske vlade zagrešila nov zločin. Po poročilih londonske radijske postaje so ustrelili v Atenah še 20 domoljubov. Ustrelili so junake ljudskega odpora. Obojono so bili zaradi svojega domoljubnega delovanja med nemško okupacijo in zaradi odpora angleškimi zavoj-

niku, zdaj so pa še zelo slabo vključene v delo v tovarnah, na raznih delovnih mestih, in prometni itd. To je treba pripisovati nezavednosti in nerazumevanju. Naša naloga, naloga vseh sindikalnih organizacij je, razbijati to nezavednost, prepričati te ljudi, da se pridružijo k splošnim naporom za izpolnitev petletnega plana.

Dogajali so se številni primeri, da so delavci zapuščali delo in se vračali v vasi ali so pa menjavali delo samo zaradi tega, ker niso bili takoj tudi tovariško sprejeti. Nedvomno so se dogajale napake posameznih voditeljev podjetij, da niso dovolj skrbeli za delovnega človeka v samem podjetju. Nedvomno pa je tudi, da bi bilo teh primerov čedalje manj, če bi naše osnovne sindikalne organizacije bolj sistematično razvijale skrb za pritegnitev novih delavcev na delo.

Minister se je dotaknil vprašanja vajencev in med drugim dejal:

»Glavni vir, iz katerega se mobilizira strokovni kader, so vajenci. Naglasiti je treba, da število vajencev zelo zaostaja za določeno višino. Niso redki primeri, da podjetja pod raznimi izgovori ne sprejemajo niti toliko vajencev, kolikor jih sama potrebujejo. Na drugi strani pa nekatere sindikalne podružnice ne kažejo dovolj zanimanja za ta naraščaj — za usposabljanje ter napredek kvalificiranega kadra ter ne nudijo nujne podpore za izobrazbo vajencev.«

Naposled je minister Ljubča Arsova govoril o nalogah sindikatov pri ureditvi uredb zvezne vlade o preskrbi prebivalstva.

Novi sistem zajamčene preskrbe in vezanih cen je zdaj predvsem odvisen od organizacije in od tega, kako bo funkcionalni trgovski aparat in zlasti aparat naših združenj. Če hočemo popolnoma in pravilno uporabiti določene ukrepe, da bodo industrijski izdelki prišli pravočasno na vas, prideliti iz vasi pa v mesto, je odvisno od tega, koliko bomo storili, da bo ta aparat pravilno funkcioniral.

Pri tem morejo in morajo odigrati veliko vlogo sindikalne organizacije. V aktiviranju svojih članov, proučevanju in praktični podrobnosti obdelavi novih ukrepov, iskanju primernejših delovnih načinov in oblik, pri razvijanju tekmovanja, pri sklepanju pogodb, za večjo proizvodnjo novih in boljših izdelkov, pri točnem obračunavanju itd. — pri vsem tem morajo sindikati prevzeti pobudo, razviti svojo delavnost in si prizadevati, da se zagotovi normalno funkcioniranje trgovskega aparata.

Po govoru ministra za delo zvezne vlade je govoril predsednik planske komisije LR Hrvatske Marjan Cvetković.

Govorili so še predsednik glavnega odbora Enotnih sindikatov Hrvatske Marko Belinić in zastopniki tujih delegacij.

Plenum nadaljuje svoje delo.

Trgovinski sporazum z Jugoslavijo bi prinesel takojšnje izboljšanje gospodarstva Tržaškega ozemlja

Trst, 23. februarja (Tanjug.) »Il Lavoro«, glasilo KP STO, piše v zvezi s prihodom jugoslovanke gospodarske komisije v Trst, da je prihod te komisije velike važnosti, česar se zavedajo meščani. »To ni samo važen korak k normalizaciji trgovinskih odnosov med našim ozemljem in njegovim zaledjem, temveč gre za dejstvo, ki povzroči lahko velik razvoj in prinese takojšnje izboljšanje gospodarstva mesta in ozemlja.«

Dalje piše list, da bi ugodna rešitev razgovorov, ki so v teku, pomenila konec težke krize tržaškega gospodarstva. »Jugoslavija potrebuje ladji, železniških tračnic, jekla, litega železa itd. Te proizvode ji lahko dobavljajo ladjedelnice Sv. Marka, tovarna strojev, ladjedelnice Sv. Roka, livarna ILVA.«

Mestni odbor SIAU za Trst zahteva takojšnjo izpustitev tov. Vilharja in tov. Abrama

Trst, 23. februarja (Tanjug).

Mestni odbor SIAU za Trst je v zvezi z aretacijo svojega tajnika Srečka Vilharja in tovariša Abrama poslal angloameriški vojaški upravi v Trstu protestno pismo, v katerem ugotavlja, da je Civilna policija vdrla v Seeljanu dne 17. t. m. v prostore, kjer sta sekretar Mestnega odbora SIAU tov. Vilhar in tov. Abram, sekretar okrajnega odbora SIAU za Nabrežino, razpravljala z nekaterimi člani SIAU o važnih problemih. Policija je prisotne preiskala in aretirala tovariša Vilharja in Abrama. Mestni odbor v omenjenem pismu zahteva takojšnjo izpustitev tovarišev Vilharja in Abrama in zaključuje: »Fašizmu in nacizmu kljub krutemu postopanju ni uspelo zlomiti volje demokratičnega prebivalstva tega ozemlja in ne bodo je zlomile niti provokacije angloameriškega imperializma.«

svojo politiko prispeval, da partizani gospodarijo v notranjosti države. Na koncu je tudi on izjavil, da bo glasoval proti vladi.

Sofulis je skušal opravičiti delo vlade, izgovarjajoč se, da gre za »nadalje severnih sosedov«. Na koncu se je Sofulis zahvalil Amerikancem za orožje, ki ga pošiljajo, in za ustanovitev »narodne garde« ter zagrozil vsem tistim, ki ovirajo delo vlade in njeno splošno delovanje.

Nato se je pričelo glasovanje. Devetdeset poslancev je glasovalo proti vladi, 43 se je pa glasovanja vzdržalo.

Nekaj zaključkov iz proračunske kampanje

Proračun krajevnega ljudskega odbora je važen akt in osnovni instrument njegove finančne in gospodarske samostojnosti. Dejstvo, da samostojnega proračunskega poslovanja krajevnih ljudskih odborov, razen zelo redkih izjem, doslej ni bilo, da tudi ti niso vsebovali drugega kakor dohodke iz dotacij višjih organov in morda krajevnih trošarin in doklad na dohodnino, da krajevni proračuni niso imeli nikakršne povezave z gospodarstvom, kaže jasno tudi s finančne strani, da se naši krajevni odbori še niso mogli uveljaviti kot suvereni nosilci oblasti in voditelji gospodarstva na svojem področju. Ista stvar je bila seveda na strani izdatkov, kjer je veljalo načelo skrajnega varčevanja in prerezovanja v škodo sredstvom, potrebnim za dvig življenjskega standarda prebivalcev. Prav tako ljudski odbori niso bili zainteresirani na pobiranju skupnih državnih dohodkov, kar vse je škodovalo splošni državi akumulaciji.

Pri sestavljanju krajevnega proračuna mora sodelovati ljudstvo, saj se prav tu obravnavajo stvari, ki so vsakomur najbližje, ki najbolj neposredno zadevajo interese prebivalstva. Sodelovanje ljudstva je potrebno tudi zaradi tega, ker se bodo proračuni vsekakor povečali, ker dosejani, kot že rečeno, niso dopuščali krajem drugega, kot golo življenje. Eden od pogojev proračunske samostojnosti je proračunska ravnateljica. Na drugi strani vemo, da od prvega marca dalje odpadejo vse trošarine, da bodo tudi krajevne doklade znatno omejene. Od kod torej vzeti potrebna sredstva, da se zbero toliko dohodki, kot jih bodo potrebovali odbori za kritje številnih izdatkov?

Naše podedelje skriva v sebi še mnoge vire premalo izkoriščene delovne sile, mnoge lokalne vire surovin in pogonske sile, kar se vse da s pridom uporabiti za širok razmah lokalnega gospodarstva. Lokalna gospodarska podjetja bodo v kratkem osnovni vir dohodkov ljudskih odborov.

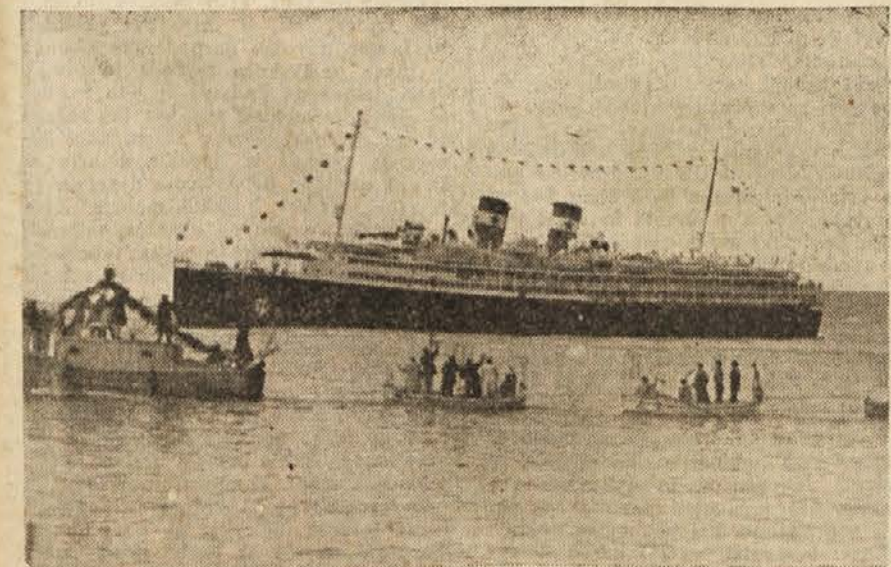
Proračunska kampanja, katere prvi del (sestavljajo proračunske predloge) se je pričel v sredini januarja t. l. in ki je bil zaključen v prvi polovici februarja, je imela namen, da seznanjajo najširše sloje prebivalstva s pojmom proračuna samega, o tem, od kod naj dotejajo krajevnemu odboru dohodki in kako bodo trošili zbrana sredstva. Poudarek pa je bil zlasti na pragrajanju razvoja krajevnega gospodarstva in na tem, da se s pomočjo takih sestankov izkoristi velika gospodarska sposobnost našega ljudstva, da se njegove zamisli uresničijo. Nasproti dosedanjemu delu je imela kampanja vsekakor uspeh, vendar pa ne takega, kot bi lahko pričakovali in kot bi bilo potrebno, iz česar lahko sklepamo, da bodo mnogi krajevni odbori še vedno odvisni v glavnem od participacij, da v mnogih krajih ni podana še niti osnova razvoja lokalnega gospodarstva.

Lahko ugotovimo, da je bilo zanimanje ljudstva za proračunske probleme veliko, zlasti tam, kjer je bila kampanja dobro pripravljena ter sestanki pravilno organizirani in vodeni. Pokazale so se mnoge tvorne sile našega ljudstva, podanih je veliko število dobrih predlogov za ustanavljanje lokalnih podjetij. Kot vzgled vsej Sloveniji naj služijo primorski okraji, od teh zlasti okraja Sežana in Tolmin. Tu bodo ustanovili res taka podjetja, ki so prebivalstvu nujno potrebna in ki imajo vse pogoje za širok razmah in za rentabilnost. Pomenila bodo trden vir dohodkov za krajevne proračune, kar bo zopet omogočilo izdatke za mnoge nujne krajevne potrebe, na katere sicer ne bi bilo možno pomisliti. Pravilno pa bo izkoriščena tudi razpoložljiva delovna sila.

V okraju Sežana so sklenili ustanoviti 14 proizvodnih podjetij, 25 obrtno strojarskih podjetij, 9 gostinskih, 7 kmetijsko proizvodnih in 3 komunalna podjetja. Udeležba na sestankih je bila številna. Na nobenem sestanku ni bilo prisotnih manj kot 100 državljanov, ki so aktivno posegali v debato in je zlasti njihovi iniciativi pripisati tako velik uspeh.

V okraju Tolmin pa bodo ustanovili v Grahovem žagarsko in mizarско podjetje, v Stari gori žago in mlin z elektromotorjem, v Logu žagarsko podjetje in podjetje za izkop premoga, v Trnovem podjetje za izkop krede, ob izvru Soče v Trenti gostinsko podjetje, v Česosci pletarsko podjetje itd.

Dobra sta tudi okraja Postojna in Ilirska Bistrica in še nekaj drugih. Po večini ostalih okrajev pa ni bilo posvečeno dovolj paznje organizaciji sestankov, zaradi česar je bila udeležba slaba. Okraj Dravograd je prvotno hotel izvesti proračunsko kampanjo na ta način,

Príhod »Partizanke« s 725 izseljenci, ki so se vrnili iz Avstralije v domovino, v pristanišče Gruz

da bi davčni izterjevalci, ki hodijo po terenu, istočasno tolmačili ljudem pomen krajevnih proračunov. Značilno je poročilo okraja Mozirje: »Proračunska kampanje v našem okraju ni bilo možno izvesti tako, kakor bi to moralo biti, in to zaradi razsežnosti terena in oddaljenosti KLO-jev. Zlasti pa še zaradi tega, ker so se tik pred proračunsko kampanjo vršili razni drugi sestanki itd.« Tako poročilo priča dovolj jasno o tem, koliko se izvršilni odbor zanima za svoje krajevne ljudske odbore.

Okraj Kočevje poroča med drugim: »Množični sestanki so potekali zadovoljivo ter so v nekaterih krajih takoj predlagali, katero podjetje bi v dotičnem kraju dobro uspevalo. Da pa se ne bi ustanavljalo nekaterih podjetij preveč, drugih pa nič, je OILO imenoval komisijo, ki bo na licu mesta ugotovila, če je v dotičnem kraju potrebno ustanoviti predlagano podjetje in če so dani vsi pogoji za isto...« Vsekakor zelo umešno, boljše potezo pa bi napravil OILO, če bi tej komisiji naložil nalogo, naj ugotovi za vsak kraj tudi to, katera podjetja so tam potrebna in katera bodo lahko prinašala dohodek, zlasti po takih krajih, kjer ni bil podan noben predlog za podjetje. Ni toliko važno ugotavljanje, kaj ni priporočljivo, kot ugotavljanje, kaj je umešno in potrebno!

Razmeroma zelo slabo so odrezali delavski kraji in večja potrošna središča, čeprav je prav v teh krajih največ možnosti za razvoj lokalnega gospodarstva in tudi največ potrebe, tako s stališča potrošnikov, proračuna samega in pa zlasti z družbenega stališča. Tako je na primer skupni odstotek proračunskih dohodkov iz gospodarstva v MLO Ljubljana doslej le 10%, v posameznih rajonih pa: rajon »Center« 13%, rajon Bežigrad-Siška 5%, rajon Moste 7%, rajon Rakovnik-Vič 10%, St. Vid 7%, Ježica 1,3% ter Polje 2,7%. Te številke nam jasno govorijo, kako so rajoni in kraji v območju mesta Ljubljane gospodarsko slabo razviti kljub vsem velikim možnostim. Vse polno je možnosti in potreb, ki jih je možno izkoristiti, odnosno jim zadovoljiti le s pomočjo in pod vodstvom skupnosti. Kot primer naj navedemo samo nujno potrebo dobrih mestnih ekonomij, ki bi zalagale tržišča z zelenjavo po mnogo ugodnejših cenah, kakor so sedaj. Nujno so potrebne na primer moderne pralnice in čistilnice oblek, dalje mnoga drobnoproduktivna podjetja, obrtne delavnice in slično. Potrebna je dalje centralna mestna pekarna, ki bi lahko dostavljala kruh konzumentom sprito manj

še režije ceneje, kot doslej. Vsa ta podjetja bi poleg tega prinašala v proračun mnogo večji del dohodkov, kakor pa ga tvori sedaj postavka: dobiček gospodarskih podjetij.

Poročilo iz okraja Novo mesto je zelo skopo ter ne pove prav ničesar o novih podjetjih. V samem Novem mestu pa je nujna potreba dobre mestne ekonomije, ki bi zalagala potrošnike s potrebno zelenjavo. Sedaj je trg tudi v poletnih mesecih skoraj prazen in zelenjava ima višje cene kakor pa v Ljubljani. Da bi bilo podjetje rentabilno, priča dovolj dejstvo, da sta tu dva zasebnika med vojno in po vojni iztisnila iz malenkostne krpe zemlje toliko, da sta kupila pred kratkim vilo za nekaj stotisoč dinarjev!

Iz teh nekaj podatkov in navedb lahko sklepamo, da je mnogo okrajev pristopilo k izvedbi kampanje nenačrtno, da niso dovolj razumeli pomena lokalnega gospodarstva za samostojen proračun. Po mnogih okrajih se politični aktivni dovolj zanimajo za to nalogo ter je njeno izvedbo prepustil finančnim odsekom, ki pa so postopali zopet povsem administrativno. Poleg tega so okraji neopravičeno zamujali roke in odlašali izvedbo sestankov kljub stalnim opozorilom, vse dokler jim ni prišla teči voda v grlo, ne zavedajoč se, da so krajevni in okrajni proračuni bistveni sestavni del republiškega in zveznega in da se proračun sestavlja le enkrat na leto. Z redkimi izjemami so bili roki povsod zamujani.

Naši ljudski odbori se morajo vsekakor bolj poglobiti v gospodarske in finančne probleme. Bistvo ljudske oblasti je tesna povezava s celotnim družbenim in gospodarskim razvojem države. Naši ljudski odbori morajo postati pravi ljudski gospodarstveniki, posepevalci gospodarskega in kulturnega razvoja na svojem območju. Brez trdne gospodarske osnove ne bodo imeli pri državljanih takega ugleda, kakor jim je sprito ostalih političnih nalog nujno potreben!

Proračunska kampanja stvarno še ni končana. Zaključen je le njen prvi del. V najkrajšem času bodo naši volivci obravnavali sprejete dokončne izdelane predloge. Tu bodo še vedno možni popravki, zlasti v pogledu gospodarskih podjetij. Nato pa bodo morali ljudski odbori skozi vse leto podajati poročila o izvajanju proračuna, s čimer bo omogočena stalna kontrola ljudstva nad svojo dejavnostjo odborov. Pri tem pa bo tudi posvečena paznja poslovanju državnih podjetij.

KRATKE VESTI IZ VSE DRŽAVE

Novi rudniki in rudniške naprave na Hrvatskem. Letos bodo odprli na Hrvatskem in uvedli trikrat več novih rudnikov in rudniških naprav kakor lani. Zmogljivost rudnikov in premožnikov se bo zelo povečala. Proizvodnja premožnikov republiškega pomena se bo povečala za 35%. Največja dela pri kapitalni graditvi so določena pri medžimurskih in konjščinskih premožnikih. Medžimurju bodo odprli dva premožnika. Ob koncu januarja je že začela obratovati ena največjih separacij na Hrvatskem. V konjščinskem premožnem bazenu bodo odprli novi premožniški obrat pri vasi Sušobreg. Pri premožniku v Ivanovem Polju so lani začeli raziskovati nova premožna ležišča. Tam je mnogo izvrstnega rjavega premožja. Premožnik se bo spremenil v enega največjih obratov.

Mladina iz vse države bo začela dne 1. aprila graditi hidrokombinat v Mavrovem. Hidrokombinat v Mavrovem (Makedonija) bo cel sistem hidrocentral ter bo največjega pomena za industrializacijo države. Pri graditvi tega našega tehničnega giganta bo letos sodelovalo 13.000 članov Ljudske mladine Jugoslavije iz vseh ljudskih republik. Sodelovala bo tudi slovenska mladina. Mladinske delovne brigade bodo začele delati 1. aprila. Med drugim bodo zgradile dovodne ceste v dolžini 21 km in 13 km dolgo ozkotirno železnico ter več kilometrov industrijskega železniškega tira. Zgraditi bo treba še 20 km poti do stavbišč. Letos bodo začeli graditi glavni jez, za kar bo treba nasuti 100.000 kub. m zemlje.

Ukrepi za povzdigo živinoreje v Bosni in Hercegovini. V tej ljudski republik obsegajo planinski pašniki nad 126.000 ha. Na gorskih pašnikih v Bosni in Hercegovini so pred vojno redili nad milijon živali drobnice. Z racionalizacijo in umnim izkoriščanjem pašne bodo do konca petletke presegli predvojno število živine.

Med vojno so bile požgane vse pastirske kočje, stajne in uničeni vodnjaki ter napačališča. Obnova planšarstva zahteva mnogo truda. Letos bodo zgradili številne nove objekte. Za ta dela je določeno nad 2 milijona dinarjev. K posameznim objektom na planinah bodo gradili dovodne ceste. Pri melioracijah pašnikov bodo množično sodelovali člani Ljudske fronte.

Velika pomladanska pogodovna dela v Slavoniji. Na pomladanska pogodovna dela so se temeljito pripravili v vsej Slavoniji. Ustanavljajo številne gozdne, drevesnice. Ustanovili so tudi tako imenovane gozdarske svete pri krajevnih ljudskih odborih. Člani množičnih organizacij so se obvezali, da bodo prostovoljno delali po več tisoč ur. V posameznih okrajih bodo pogozdili zelo velike površine, n. pr. samo v valpovaškem okraju 115 ha.

Uspešno tekovanje delovnih kolektivov največjih premožnikov. Veliko tekovanje rudarjev, ki se je začelo na pobudo bosanskega premožnika rjavega premožja v Brezi, se je razširilo skoraj na vse premožnike v državi. Dosedanja uspehi so bili zelo lepi. Dne 17. februarja je dosegel največje uspehe delovni kolektiv premožnika v Brezi. Njemu je sledil delovni kolektiv premožnika »Tito«, za njim so se p vrstili po delovnih uspehih rudarji aleksinških premožnikov in drugi. Premožnik v Zagorju je presegel delovno nalogo za 4 odstotke. Velike uspehe dosegajo tudi rudarji labinskega premožnega bazena, kjer proizvodnja stalno narašča.

Po novem načinu popravilo lokomotive v polovico krajšem času. V železniških delavnicah že dalje časa popravljajo vagonne in lokomotive po novem tehnološkem procesu, ki se je zelo dobro obnesel. Prihranijo ogromno časa, razen tega pa pridejo vagoni in lokomotive hitreje v promet, kar nudi še večjo korist. Tako se železniške delavnice in kurilnice dale od novembrskih tekovanja-njem 130 tovornih vagonov več, kakor je bilo prvotno določeno. Potniške vagonne so decembra popravili v trikrat krajšem času kakor januarja lani. Čas za popravilo lokomotiv se je skrajšal najmanj za 50%. Čas za razna popravila bodo še bolj skrajšali. V železniških delavnicah bodo že letos začeli izdelovati več rezervnih delov, tako da bodo kurilnice lahko skrajšale popravila na 50 do 60 delovnih ur.

Pripravljalna dela za graditev železnice med Kosmetom in Albanijo. Ta železnica bo vezala našo državo z Albanijo. Proga se bo začela od železniške postaje Metohije na progi Prishtina—Peč in bo zgrajena po dolini Bijelega Drima. Gotova bo že letos.

V Brekem gradijo oljarno. Gradbena dela so se začela lani jeseni. To bo prva tovarna te vrste v Bosni in Hercegovini in največji objekt med petletko v tej ljudski republik. Začeli so tudi že pripravljati surovine, da bo oljarna lahko začela takoj obratovati. Predelovala bo sončnice in sojo. Razen tega bo uporabljala koruzne klice in še razne druge surovine.

Z UMETNOSTNE RAZSTAVE V MODERNI GALERIJ

Božidar Jakac: Partizanska bolnica (litografija)

Božidar Jakac se je rodil leta 1899 v Novem mestu. Po končani akademiji v Pragi je bil leto dni v Parizu ter nato v večjih in manjših presledkih potoval po Afriki, Ameriki in Norveški. Po povratku iz Amerike je s pok. Miranom Jarcem izdelal potopisni knjigi »Odmevi rdeče zemlje« s številnimi ilustracijami. Sedaj je

rektor akademije upodablajočih umetnosti v Ljubljani. Jakac je mojster grafike, ki jo suvereno obvladuje v vseh njenih tehnikah. Njegova dela preveva mehka lirčnost, ki je prišla najbolj do izraza v lesorezih Gradnikovih »Pisem« (l. 1932.) Slika tudi s pasteli in olju ter je izvrsten portretist.

Mariborska ekonomija »Pesniški dvor« ima lepe možnosti razvoja

Dobrih deset kilometrov iz Maribora proti Sv. Lenartu v Slovenskih goricah leži Pesniški dvor, ki je po vojni prešel v ljudske roke, pred nedavnim pa pod upravo mestnega ljudskega odbora Maribor. Tu ima sedaj Maribor svojo ekonomijo, ki obsega 135 ha zemlje.

135 ha zemlje je vsekakor lepa stvar. Na takem kompleksu se da marsikaj napraviti. Na njem se lahko sorazmerno hitro pokažejo vse tiste pozitivne strani, ki so svojstvene naprednemu velekmeljtstvu, ki ima velike prednosti pred razdrobljenimi kmečkimi posestvi.

Ekonomije, katerih namen je ta, da s svojimi pridelki olajšajo prehrano mestnega industrijskega prebivalstva, da s strojno obdelavo zemlje nadomeščajo ročno delo in dvigajo donosnost zemlje, morajo delati po načelih gospodarske perspektive. Nasprotno pa se marsikje, zlasti na nekaterih mestnih ekonomijah, kaže nekaka tendenca statičnega gledanja na razvoj posestva — kot da bi ekonomija nujno morala postati in ostati zaključena celota. Ne posveča se dovolj pozornosti vskladitvi sedanje potrebe delovnega ljudstva po kmetijskih pridelkih z bodočim razvojem zadrug ter z jutrišnjimi potrebami mestnega prebivalstva. Zato je treba razvoj ekonomij usmeriti tako, da bodo lahko kos svojim sedanjim nalogam v oskrbi mest s pridelki, po katerih je trenutno največ povpraševanja, obenem pa tudi bodočim nalogam, ki bodo prilagojene splošnim ekonomskim zahtevam jutrišnjega dne.

VAŽNOST INTENZIFIKACIJE OBDELOVANJA

»Pesniški dvor« je že pod prejšnjo upravo prebrodil začetne težave, zdaj pa se pripravljata na kapitalno graditev ter s tem na dokončni obračun s podedovalnim fevdalnim kmetijskim kaosom. To je tem bolj važno, če vemo, da se je ekonomija odločila za živinorejo, predvsem za oskrbo mariborskih otrok z mlekom.

To ni lahka naloga. Vezana je na ureditev sodobnih hlevov, na nabavo plemenske živine in vzrejo prvovrstnih mlekaric. Poleg tega je nujna skrb za dobro krmno bazo in druga kakovostna hrana, ki so odločilni faktor produkcije dobrega mleka. Seveda je prepotrebna tudi stalna kontrola nad zdravstvenim stanjem krav in nad kvaliteto mleka.

Ekonomija »Pesniški dvor« ima že zdaj nekaj pogojev za izvedbo tako važne akcije. Ker pa je travniški del njenega kompleksa ob Pesnici — od podvoza na progi do Šmarjete — v mokrih letih vlažen, je vprašanje dobre naravne krme težje. Vlažni travniki dajejo namreč kilo krme, ki nikakor ni primerna za mlekarice. Pesniška ekonomija bo veliko pridobila, ko bo Pesnica regulirana. Tedaj bo lahko izboljšala te travnike in jih glede na razvoj mesta spremenila tudi v njive, na katerih bodo mogli pridelovati zelenjavo.

Reško pristanišče je že doseglo višino predvojne prometa. Promet stalno narašča in zlasti se je povečal zadnje čase. Dan za dnem pristajajo večji, oceaneanski parniki. Dne 7. februarja je bil dosežen rekord: v pristanišču je bilo zadržanih 19 velikih ladij, in sicer 8 domačih. Skupna tonaža teh ladij je znašala 125.000 ton. Računati je treba, da znaša sedanja zmogljivost pristanišča, če upoštevamo obnovljeno operativno obalo z žerjavi in skladišči, komaj 58% predvojne. Lani je bil presežen promet iz leta 1913 za 9%. To se pravi, da je prispelo za 236 vakov več blaga.

Načrti za regulacije in melioracije v Slavoniji in Baranji. Doslej so bila odana gradbenemu podjetju »Hidrotehn« v Osijeku že velika letošnja dela, ki bodo zahtevala 79.800.000 din. V Baranji Dalju bodo osuševali velika zemljišča ter v ta namen skopali omrežje prekopov. Vsa dela za to osuševanje kodo končana d. l. 1950, njihova vrednost bo pa znašala okrog 30.000.000 din. V Baranji bodo na državnem posestvu v Belju ure-

Vendar pa se da že sedaj veliko napraviti. S kalcifikacijo in umetnim gnojjenjem bi mogli izdatno izboljšati travnike. Ekonomija ima parcele orne zemlje, ki se v lahno hriboviti legi in brez podtalne vode dvigajo na drugi strani ceste Maribor—Sv. Lenart v Slov. Goricah. Ekonom meni, da te njive niso v dobrem stanju. Toda z intenzivnim obdelovanjem bodo vsekakor dale take donose, da bo dovolj krme ne le za mlekarice, temveč tudi za svinje. Sicer pa niti pri mlekaricah niti pri svinjah ne moremo računati zgolj na naravno krmno. Za produkcijo mleka so odločilni faktor zlasti kakovostna krmila. Isto velja za svinje. Hitrejša in večja produkcija masti ni odvisna le od zadostne in dobre osnovne krme, temveč tudi od krepkih krmil.

KAPITALNA IZGRADITEV JE ODLOČILNEGA POMENA

Če upoštevamo te momente, moremo reči, da bi vsako gledanje na mariborsko ekonomijo kot že na celoto več škodovalo kot koristilo. Sprito možnost intenzivnega obdelovanja in zboljšanja zemlje je predvideni stalež živine nekoliko nizek. Mestna ekonomija namreč pridelaga s 56 glavami goveje živine — od teh komaj 20 mlekaric, s 30 svinjami in 100 kokoši. Do konca leta se bo število mlekaric dvignilo na 30, svinj na 150, kokoši na 500, razvili pa se bosta tudi zajčereja in čebelarstvo. Minimum ob ureditvi ekonomije pa bi bil okrog 200 svinj, 35 do 40 dobrih mlekaric, večje število zajcev in kokoši ter čebele.

Ta ekonomija bi sprva lahko dala nad 150 vsaj 100 kg težkih pitancev v zakol. Okrog 30 mlekaric — kolikor jih bo že letos — pa lahko da mariborskim otrokom vsaj 60.000 litrov mleka letno. To bi bil vsekakor lep korak naprej. Toda pozabiti ne smemo, da je tak uspeh vezan na plemensko živino in tudi na kapitalno graditev sploh. Predvsem od tega je odvisno ali bo ekonomija dala mestnemu delovnemu ljudstvu vse to, kar se datj da.

Uvod v konkretno delo na ekonomiji je elektrifikacija. Do konca marca ali začetka aprila bodo dogradili svinjake. Potrebno pa je mnogo več. Prav zato je dobro, da se vodstvo ekonomije glede vseh gradenj in kapitalne graditve sploh, ki v največji meri odloča o razvoju posestva, poslužuje pomoči strokovnjakov, tovarišev iz srednje kmetijske šole v Mariboru. Z njihovim sodelovanjem bo lažje prebrodilo začetno fazo razvoja in bo iz svojega kompleksa napravilo vzorno ekonomijo in dokazalo, kako se da razviti živinoreja in še marsikaj. Z načrtnim delom, gospodarsko perspektivo in izpolnitvijo plana kapitalne izgraditve bo lahko vskladilo današnje potrebe z jutrišnjimi, ko bo morala ekonomija še v večji meri dopolnjevati naše skupno kmetijsko proizvodnjo.

dili namakalno prekopno omrežje za namakanje 130 ha zemlje. Regulirali bodo tudi Dravo pri Bijelem Brdu. Med letošnja dela spadajo še številne manjše regulacije in melioracije.

Velike spremembe v delovni organizaciji »Jugoslovenskega kombinata za gume in obutev« v Borovem. V tej tovarni so prejšnje čase delali po tako imenovanem Batinovem sistemu, ki ga mi nikakor ne moremo posnemati. Zato so bile norme nerealne. Delovni sistem so temeljito registrirali in vsak delavec je dobil delo, ki najbolje ustreza njegovim sposobnostim in kvalifikaciji. Uspehi reorganizacije so se kmalu pokazali. Letos posvečajo posebno pozornost izboljšanju izdelave. V ta namen so prevzeli vsi oddelki obveznosti. V zvezi z naglim razvojem kombinata se je število prebivalcev v Borovem skoraj podvojilo. Zato pa morajo graditi tudi številna stanovanjska poslopja. Kmalu bodo gotovo hiše, ki bodo imele okrog 80 stanovanj. Naselje pa bo treba še mnogo bolj razširiti.

KONFERENCA MLADINSKIH BRIGAD TEKSTILNE INDUSTRIJE SLOVENIJE V KRANJU

Kranj, 23. februarja
Včeraj dopoldne je bila v Prešernovem gledališču v Kranju konferenca brigad tekstilne industrije Slovenije. Poleg delegatov tekstilnih brigad so bili na konferenci tudi predstavniki posameznih ustanov, obratov in množičnih organizacij.
Naloga konference je bila v tem, da pretrese vprašanja novega načina dela, izmenjajo izkušnje brigadnega sistema dela v tekstilni stroki, odstranijo pomanjkljivosti organizacij LMS v tekstilnih tovarnah ter dajo še ostali mladini in delavstvu vzbudo za poglobitev socialističnega tekmovanja in presejanja plana v letošnjem letu.
Po otvoritvi konference je imel član GO LMS tovarni Jelo Gasperšič obširen referat o dosedanjem delu, uspehih in napakah brigad tekstilne industrije. V začetku je govoril o nalogah, ki jih plan postavlja pred tekstilno industrijo. Zatem se je dotaknil uspehov v preteklem letu, ko je bil redni proizvodni plan izpolnjen 91%. Uspehi bi bili kljub pomanjkanju surovin, suše, slabi delovni disciplini in drugim zaprekam lahko boljše.
Naša mladina, a zlasti delavska mladina, je dala v tekstilni industriji že mnogo lepših primerov. Tako so lani jeseni v tekstilni tovarni Iskra v Kranju osnovali tri tovarniške mladinske proizvodne brigade in dvignile normo od 12 jopic dnevno na 16 jopic. Sličnih primerov je bilo v naši industriji mnogo.
Pred posvetovanjem delavske mladine v novembru mesecu lanskega leta je bilo v tekstilnih podjetjih organizirano zelo majhno število mladine. V Tiskanici v Kranju je bilo organizirano 19% mladine, v mariborskih tekstilnih tovarnah pa 17%. Slični primeri so bili tudi po ostalih tovarnah. Danes pa je stanje organizirane mladine že boljše. V predilnici in tkalnici v Trzinu je organizacija porasla za 140 novih članov, a vendar je še neorganizirano 365 mladine. Slični primeri so še v »Tiskanici« v Kranju, v mariborskih tekstilnih tovarnah in drugod. To je znaten napredek organizacije, vendar pa v nobenem primeru ne sme uspavati niti okrajnih, niti tovarniških vodstev LMS.
Delo v organizaciji se mora izboljšati in poživeti, sestanki morajo biti kratki in zanimivi. Vprašajmo se, kolikokrat smo na sestankih govorili o zastoji strojev, o odpadkih in o neobdelanih strojih, ali berejo mladinke skupno knjigo, članke, govore o neopravičenih izostankih itd., potem bomo videli, kje šepa delo naše organizacije.
Da bo mladina dosegala potrebne uspehe, moramo v njej stalno poglobljati ljubezen do domovine ter krepiti njeno politično zavest. V vrsti vzgojnih nalog je ena najvažnejših naloga o delovni disciplini, ki najbolj označuje odnos posameznika do dela, plana in skupnosti. Mladinske proizvodne brigade so marsikje popolnoma odpravile neopravičene izostanke in druge nerednosti.
V tekstilni stroki je izredne važnosti tudi kvaliteta dela. Pri tem je važno poudariti, da je dosti starejših delavk, predie in tkalk, ki dobro obvladajo stroje, pa iz sebičnosti nečisto svojo znanja posredovale drugim, mlajšim. Medsebojna pomoč, dobra kvaliteta preje, tkanin in ostalih proizvodov, borba proti malomarnosti in stremenje k čim boljši usposobljenosti vsakega posameznika je glavna naloga mladinske organizacije v podjetju.
Uspešen način aktivizacije mladine je pokazal brigadni način dela, ki ni zajel le precej mladincev in mladink, temveč tudi starejše delavce. Precejšen razmah so dosegle »Predilnica in tkalnica« v Trzinu, kjer dela 24 brigad s 57 mladinkami in 21 starejšimi tkalkami na 192 strojih. Mladinske brigade so tudi v nekaterih tekstilnih tovarnah v Kranju, Mariboru, Novem mestu, Škofiji Luki, Celju, Ljubljani in drugod. Ponokod pa se še organizirajo. Najslabše stoji okraj Celje-okolica, kjer so k organiziranju brigad pristopili šele pred nekaj dnevi. Prva mladinska proizvodna brigada tekstilnih industrij Slovenije je bila osnovana 10. avgusta lanskega leta v mariborski bombažni tkalnici. Sedaj je tam pet brigad s 15-18 mladinkami. Prva brigada »Franca Rozmana-Staneta« je v januarju presešla normo za 21%, a januarski plan za 8,1%, medtem ko ostali oddelki zaostajajo za temi uspehi.
Delo proizvodnih brigad v industriji je obraz globoke politične zavesti in zrelosti posameznih delavcev in mladincev. Njihov namen je poglobljanje medsebojnega tekmovanja ter vzajemne boljše odnosa posameznika do skupnosti, dela in ljudske imovine. V proizvodnih brigadah tekstilne stroke je zelo važna medsebojna pomoč članov brigad in izmenjavanje izkušenj, odpravljanje napak ter učenje. Med njimi ne sme biti neupravičenih zamud ali pa kraje. Brigade štedijo s surovinami, izboljšujejo kvaliteto proizvodov, zmanjšujejo odpadke in vodijo nad tem dosledno kontrolo. Član brigad se morajo najbolj truditi, da bi presegle norme in plan. Kako vpliva pravilna organizacija brigad na celoten porast proizvodnje v podjetju nam povedo podatki iz predilnice v Trzinu, kjer se dnevno izpolnjevanje plana po zaslugi brigad giblje od 9. januarja do 6. februarja od 117 do 106%. Praksa je pokazala, da se najbolj obnesejo brigade po tri, štiri, do pet članov in da so brigade po 15, 16 do 18 ljudi precej neokretne. Pri tem je odvisno tudi od tega, kako so razporejeni stroji. Brigade se najbolj obnesejo v tkalnicah, predilnicah, a treba jih je uvajati tudi v drugih obratih. V

tekstilni stroki se najbolj obnese, da brigada ni razbita po izmenah, temveč da dela vsa istočasno in jo potem zamenjujejo druge v drugih izmenah na istih strojih.
Nekatere brigade se ne razvijajo v svoji vsebini dela zadovoljivo. V njih moramo danes predvsem poglobiti notranje politično delo. Veliko je brigad, ki se nikdar ne sestajajo pred ali po delovnem času, da pregledajo svoje delo; živijo na račun zavednosti pozhrtvovalnosti posameznikov. Nadaljna naloga pa naj bi bila razširitev brigadnega načina dela po vseh obstoječih možnostih in naj to predstavlja osnovni člen v nalogah mladinskih vodstev po podjetjih.
Po referatu se je razvila živahna diskusija, kjer so posamezni mladinci govorili o uspehih in pomanjkljivosti svojih brigad ter o izpolnitvi dosedanjega dela. Istočasno pa so bile dane pobude za nov način dela tudi ostali mladinci, ki še nima svoje delo organizirano po brigadnem sistemu.
Zaključno besedo je imel tovarni Jelo Gasperšič, ki je ponovno poudaril važnost brigad po podjetjih ter naloge mladinske organizacije pri njihovem delu in razvoju.
Ob zaključku konference so bile razdeljene nagrade najboljšim tekstilnim brigadam, a prehodno zastavico, ki jo je ustanovil GO LMS in jo bo vsake dva meseca dobila najboljša brigada, si je priborila mladina Tkalnice in predilnice v Trzinu.
Mozirje 23. febr.

Poročila iz naših krajev ZA IZBOLJŠANJE CESTNEGA PROMETA V GORNJI SAVINJSKI DOLINI

Po osvoboditvi so bile naše ceste polne kotanj, mostovi razbiti, ograje podrtje. Mostovi so že popravljeni, le kotanje na cestah so še ostale nepopravljene. V zelo slabem stanju je cesta od Smartnega ob Paki do Nazarja, kjer je promet največji. Zaradi slabe ceste se tu dnevno kviri nešteto motornih vozil. Tov. Tito je v novoletnem govoru opozoril, naj pazimo na motorna vozila, ki so dragoceno sredstvo za izvedbo našega plana. Tu pa dragocena prevozna sredstva upropaščamo brez potrebe.
Popravilo ceste bi se brez dvoma dalo izvesti. Ljudje pravijo, da bodo prav radi prispevali nekaj prostovoljnega dela, če se organizira teden cest. Za gramoz ni

Sprejem otrok v pionirsko organizacijo

Zalec, 23. febr.

Včeraj dopoldne je bil v prosvetnem domu v Zalcu svečan sprejem naših najmlajših v pionirsko organizacijo. V lepo okrašeni dvorani so se zbrali otroci iz gimnazije in osnovne šole v Zalcu s svojimi vzgojitelji in voditelji. Po poročilu komandirjev četi je v imenu LMS gimnazije tov. Elza Tavželjeva podarila prehodno zastavico najboljši četi. Zastavico je sprejel I. c razred, ki ima na šoli: najboljše učne uspehe. Zatem so bili za udarnike proglašeni trije najboljši pionirji, Kozole Julij pa je sprejel pohvalo od okraja. Prisotni pionirji so z navdušenjem spremljali potek svečanosti.
V drugem delu svečanosti je zbranim pionirjem govorila zastopnica okrajnega pionirskega štaba ter v kratkih besedah poudarila važnost pionirske organizacije in naloge, ki danes stojijo pred našimi najmlajšimi. Pionirji so istočasno obljubili, da bodo ostali zvesti svojim nalogam in ponos svoji organizaciji. Ob zaključku je pionirje pozdravila še predstavnica krajevnega odbora AFZ tov. Joštova, v imenu KO OF pa tov. Praprotnik.
Pionirji pa so sprejeli nove obveznosti. Obljubili so izboljšati učne uspehe v šoli, pri gradnji združnih domov pa bodo pionirji in osnovne šole opravili po 600 prostovoljnih ur. Po pozdravnih brzojavkah, ki so jih poslali glavnemu odboru

nobenege problema. V Savinji je nešteto prodov, kjer bi se lahko dobilo gramoz, ne da bi ga bilo treba drobiti.
Tudi glede avtobusnega prometa bi nekaj pripomnil. Sedaj imamo pri nas 3 avtobusne proge in to: Smartno ob Paki—Gornji Grad, Smartno ob Paki—Solčava in Solčava—Celje. Na vseh progah so avtobusi vedno tako natrpani, da večkrat ne morejo pobrati vseh potnikov in morajo nekateri hoditi po nekaj ur daleč peš ali pa čakati na drugo vozilo. Tu so ljudje mnenja, da ni potrebno, da vozi avtobus v Celje, ko imamo vendar od Smartnega ob Paki naprej vlak. Predlagajo, da bi ta avtobus dali na razpolago samo od Smartnega ob Paki in za gornjo Savinjsko dolino. — (S. I.)

veze pionirjev in bolgarskim »Septembricem«, je sledil kratek kulturni program. — (B. M.)
Odkritje spomenika talcem ob cesti Anhovo-Ložice
Anhovo, 23. februarja
Zveza borcev NOV v tovarni Anhovo je ob svoji ustanovitvi sklenila, da bo postavila spomenik devetimi talcem, padlim ob cesti Anhovo-Ložice. Pri graditvi spomenika je 80 tovarnišev napravilo 320 ur prostovoljnega dela. V nedeljo 15. t. m. pa so slovesno odkrili spomenik iz klesane kamna in umetnega marmorja v obliki Triglava z rdečo zvezdo. Na priloško so se zbrali vsi delavci iz tovarne in ostalo prebivalstvo. I. B.
Brezplačno je odstopil parcelo za združni dom
Bizeljsko, 23. febr.

Na Bizeljskem smo dolgo ugalili, kje bi zgradili združni dom, da bi stal na čim primernejšem prostoru. To vprašanje je rešil tovarniš Škof Karel iz Zgornje Sušice, ki je prostovoljno odstopil parcelo, kjer bodo lahko postavili združni dom. Parcela leži na najlepši legi v središču kraja. Tovariš Škof Karel je poznan že iz narodnosvobodilne borbe, v kateri je izgubil dva sina partizana. — (S. M.)

Načrt letošnja ega prostovoljnega dela mariborskih frontovcev

Maribor, 23. februarja.
Včeraj dopoldne je bila konferenca OF Maribora, ki je pregledala izvedbo sklepov zadnjega plenuma Mestnega odbora OF in postavila nove obveznosti mariborskim prostovoljcem za letošnje leto.
Predsednik MLO tov. Simončič France je na konferenci govoril o aktualnih nalogah OF Maribora in nakazal akcijski plan prostovoljcev Maribora za letošnje leto. Po tem planu bodo s prostovoljnim delom zgradili združni dom v Zirkovcih, nov vajeniški dom, kulturni dom in izvršili začetna dela pri gradnji nove šole v Koških. Za izvedbo tega bodo mariborski prostovoljci v 8 mesecih dali 1 milijon prostovoljnih delovnih ur.
Pri odstraevanju ruševin bodo izkoristili vse uporabni gradbeni material. Mladina Maribora bo s seka gradbeni les v obmejnem pasu pri Št. Ilju. Do sedaj ga je že pripravila nad 100 kub. metrov. Prav tako pripravila opeko za gradnjo v opekarni Rače. Pohvalil je članstvo OF IX. terena v Koških, ki so si zadal naloge, da bodo prispevali k gradnji nove

šole 16.000 prostovoljnih delovnih ur. Delovni kolektiv državnih železnic v Mariboru bo za akcijo prostovoljno napravil 90 krampov in večje število strgalk za čiščenje opeke. Delovni kolektiv DAPPS-a v Mariboru je že popravil kamion, ki ga bo dal na razpolago prostovoljcem.
V tem letu bodo v Mariboru odpravili tudi napake, ki so se pokazale pri lanskeoletnem prostovoljnem delu. V glavnem bodo uredili dobro statistiko in evidenco. Omenil je tudi izid medmestnega tekmovanja med Mariborom, Celjem in Ljubljano. Mariborski prostovoljci si delijo z Ljubljano prvi dve mesti, v efektu dela pa so Mariborčani na prvem mestu.
Po govoru tov. Strleca Franca, člana republiške poslovne zveze, o novih gospodarskih uredbah ljudske oblasti ter po živahni diskusiji je konferenca MO OF sklenila, da bodo člani OF razen nalog prostovoljnega dela za letošnje leto izpolnili tudi vse sklepe zadnjega plenuma OF in bodo nudili vso pomoč pri dvigu našega kmetijstva ter izvršili vse ostale naloge.
Na konferenci je bil izvoljen nov mestni odbor Ljudske fronte. Za predsednika je bil izbran Sreten Stojanović, ki par, za sekretarja pa Rato Dugonjić.

Beograjski frontovci bodo letos prostovoljno delali 4,417.000 ur

Beograd, 23. februarja. Včeraj se je končala letna konferenca mestnega odbora Ljudske fronte, na kateri se je organizacija Ljudske fronte Beograda obvezala, da bo prispevala v 1948. letu s prostovoljnimi deli 4,417.000 delovnih ur.
Glavna delavnost organizacije je graditev Novega Beograda. Gradbena delavnost bo letos dva in polkrat večja kakor v 1947. letu. Poleg tega bodo letos gradili novo železniško postajo ter vseučiliško

poslopje. Da bi bilo prostovoljno delo glede na povečane potrebe pravilno izkoriščeno, bo Ljudska fronta reorganizirala in povečala delovne brigade ter pravočasno pripravila trimesečne, mesečne in tedenske delovne plane.
Na konferenci je bil izvoljen nov mestni odbor Ljudske fronte. Za predsednika je bil izbran Sreten Stojanović, ki par, za sekretarja pa Rato Dugonjić.

KULTURNA KRONIKA

Obisk tujih književnikov v Jugoslaviji.
Vsestranski razvoj Jugoslavije, zlasti pa veliki napore jugoslovanske mladine so v preteklem letu privabili številne književnike iz raznih držav. Čestje so obiskali najrazličnejše kraje naše zemlje, največ pa so se mudili na »Mladinski progje«. Tako sta prišla iz Albanije književnika A. Sači in L. Qafzezi, iz Francije znani pisatelj Louis Aragon in pesnika odporniškega gibanja J. Marcegnac in J. Cayrolt. Dalje nas je obiskalo šest književnikov iz Rumunije, šest iz Bolgarije, štiri iz Češke, skupina petih poljskih pisateljev, avtor »Ruskega vprašanja« K. Simonov iz SZ. Naš nagli razvoj je zanimal tudi zapadne književnike, ki so prišli sicer v manjšem številu iz Anglije, Amerike in Mehike. — Bogata umetniška tematika na progji pa je privabila izmuzske slikarje, tako iz Rumunije, Češke, Bolgarije in Nizozemske.
Opera v Skoplju. »Cavalleria rusticana« je bila prvi poskus Društva glasbenikov Makedonije postaviti opero doma; nedavna premiera Leoncavalla »Il pagliaccio«, ki jo je zrealiziral Hinko Leskovšek, režiser ljubljanske Opere, pa je prva predstava v novo formirani državni makedonski Operei.
Konec meseca bo Hrvatsko narodno gledališče ponovno predvajalo najpopulárnejše delo skladatelja I. Tiardovića

»Mala florami«, ki je bilo pred vojno izvajano samo v Zagrebu 135krat. Skladatelj dela sedaj na operi iz časa narodnosvobodilne borbe, ki bo nosila naslov »Dinnjaci uz Jadran«.
Izšla je druga izdaja »Antologija nove čakovske lirike«, ki je že leta 1934. dosegla velik uspeh. V antologiji so zastopani s svojimi najboljšimi pesmimi znani hrvatski čakovski pesniki, tako V. Nazor, M. Balota, P. Ljubić, D. Gervais, M. Franjević. Enajst narodnih pesmi pod naslovom »Neznanka« dopolnjuje krog čakovskih lirikov.
Na leningrajski univerzi so odprli razstavo »Jugoslavija v borbi in obnovi«. Razstavo so organizirali jugoslovanski študenti leningrajskega vseučilišča. Razstavljeno gradivo prikazuje napad Hitlerjeveca na Jugoslavijo, bombardiranje Beograda, požiganje vasi, zverstva fašistov nad starčki, ženami in otroki. Veliko številno dokumentov se nanaša na razdobje, ko so naši ljudje odhajali v partizanske brigade, da bi pod vodstvom maršala Tita začeli borbo za ljudsko državo Jugoslavijo. Na obiskovalca zapusti nepozaben vtis gradivo, ki kaže, s kakšnim rodoljubnim navdušenjem so sprejeli jugoslovanski narodi svoje osvoboditelje. Precejšen del razstave zavzema gradivo iz dobe obnove države.

V kratkem bo uredništvo »Ljudska pravica« izdalo brošuro

»Falzifikatorji zgodovine«

z zgodovinskimi ugotovitvami Informacijskega biroja vlade ZSSR na podlagi dokumentov, ki se tičejo odnosov med Hitlerjevsko Nemčijo in vladami Anglije, Francije in ZDA.
Zgodovinsko poročilo »Informacijskega biroja SZ«, ki razgalja imperialistično politiko reakcionarnih krogov omenjenih držav, je zbudilo ogromno zanimanje po vsem svetu in je neobhodno potrebno vsakomur, ki se želi poučiti o mednarodnih odnosih v letih med prvo in drugo svetovno vojno.
Brošuro naročajte pri upravi »Ljud. pravice«, Ljubljana, Kopitarjeva ul. 2

All spada München v preteklost?

Zgodovinsko poročilo Sovjetskega informativnega biroja, ki nudi sliko v pripravah na drugo svetovno vojno, je zbudilo vznemirjenje med vladajočimi krogi v Združenih državah Amerike, Anglije in Francije. Značilno je, da nihče izmed tistih, ki zlobno reagirajo na to poročilo, ne taji njegove resničnosti. Poročilo je točno ter resnično, kakor so bila točna in resnična vojna poročila, ki jih je Sovjetski informativni biro med vojno dan za dnem dajal vsemu svetu in katerim so vsi brezpogojno verjeli. Zgodovinsko poročilo pa vendar budi silno razburjenost med reakcionarnimi krogi v Združenih državah Amerike, Angliji in Franciji. To priča, da je poročilo težko prizadelo tiste, ki zdaj pripravljajo naslednjo svetovno vojno. Zaradi tega si tudi reakcionarni novinarji v vseh omenjenih deželah na vse kriplice prizadevajo, da bi privlekli za lase argumente proti tisti resnici, ki jo je označilo poročilo Sovjetskega informativnega biroja.
Gosp. Ewert, sodelavec londonskega »Daily Herald«, ki je znan, da v znoju svoje »obrazne servira« reakcij iz trte izvite argumente, je znesel tako, da skuša poročilo Sovjetskega informativnega biroja izpodbiti njegovo veliko aktualnost. Pravi: zares München pomeni sramotno stran preteklosti, toda zdaj ne vodijo zunanje politike v Angliji in Franciji monakovci.
Ta Ewertova trditve pomeni največjo laž. Da bi se ne ponovila izdaja, podobna

monakovski, moramo dobro vedeti, kaj je München. München je pomenil poizkus vladajočih angleških in francoskih krogov, da bi »pomirili« napadalec in usmerili njegovo napadalnost proti Sovjetski zvezi. Protisovjetska smer — to je glavna značilnost Münchena. V žrelo nemškega imperializma so vrgli Španijo, Avstrijo in Českoslovaško, samo da bi mu pokazali voljo za večja popuščanja pod pogojem, da bi napadalec zavil na Vzhod, ne pa na Zahod. Prav v tem je smisel Münchena.
Ali se München ponavlja tudi danes? München se ne more ponoviti dobesedno popolnoma tako, kakor se je to zgodilo prej. Razmerje sil na mednarodni pozornici je dandanes drugačno. Nemški fašizem je potolčen. Najbolj napadalni, pitani s strahotnimi vojnimi profiti, po blazneli imperializem je v Združenih državah Amerike. Prav pred njim se zdaj hlapčevsko plazijo novi monakovci. V ta imperializem stavijo svoje upe sovražniki Sovjetske zveze in demokracije.
Toda nemški imperializem se je, kakor znano, izneveril, tako da se niso izpolnili upi monakovcev. Najprej je napadel Francijo, napadel je same monakovce, potem pa Sovjetsko zvezo. Hitlerju je bolj ustrezalo, da je najprej požrl tiste države katerih oblasti ni podpirali njegove napadalne namene. V tem pogledu se zgodovina ponavlja. Ko ameriški imperializem pripravlja novo svetovno

vojno, si že zdaj prizadeva zaslužiti evropske dežele. Se več. Glede evropskih narodov goji bolj črne načrte kakor Hitlerjevi, zakaj Hitler ni mogel računati, da se bodo narodi Francije, Anglije, Belgije, Nizozemske in skandinavskih dežel, za njega vojskovali. Ameriški imperialisti pa poskušajo kupiti si za svoje dolarje topovsko krmo v Evropi. Pri tem si špekulantsko prizadevajo, da bi dali čim manj in vzeli čim več. O tem zlasti jasno priča »Marshallov načrt«. Dandanes je tudi zemljepisni položaj ameriškega napadaleca drugačen. Prejšnje čase so monakovci v svoji omejenosti lahko računali, da bodo ostali ob strani, če bo Nemčija, ki je mejila na Sovjetsko zvezo, začela vojno proti nji, ter so mislili, da bodo sami odločali, kdaj bodo vstopili v vojno, tako da bi si kaj pridobili. Dandanes je glavni napadalec onkraj Oceana. Korakati more k svojemu vojnemu cilju čez Evropo, Azijo in Afriko. Potrebno je baze v tujih deželah, blizu Sovjetske zveze. Potrebno je britansko otočje kot nosilca letal za vojno proti deželi socializma. Toda v veliki vojni se potopijo celo plavaljoči nosilci letal prej ali pozneje. Ameriški imperializem se pripravlja korakati k svojemu cilju čez trupla narodov Anglije, zahodne Evrope, Francije, Nemčije, Belgije, Nizozemske in drugih.
Glavni monakovci sedanosti so: Bevin, Morrison in Attlee, s tem, da se priljujejo ameriškega imperializmu, se lotujejo grozne stvari: skušajo ustvariti protisovjetski vojaški blok v Evropi. To je odkrit poizkus, da bi spremeni

glio Francijo, Belgijo, Nizozemsko, skandinavsko dežele, zahodno Nemčijo in Italijo v angloameriško oporišče v protisovjetski vojni, narodi teh dežel bi pa naj postali topovska krma za imperializem.
Ze vnaprej je moč napovedati, kaj bodo pripomnili v reakcionarnih listih. Trdijo, da je napadalec — Sovjetska zveza. Attlee, Bevin in Morrison govorijo o »sovjetskem imperializmu«. Odkar obstoji svet, še ni bila izrečena večja laž. preračunana na neumnost in nevednost tistih, ki kaj takšnega berejo. Kapitalistični monopol, ki so z drugo svetovno vojno zaslužili 60 milijard dolarjev, niso v Sovjetski zvezi, ampak v Združenih državah Amerike. Združene države Amerike gradijo vojaške strateške baze blizu Sovjetske zveze. Bevin ni dovolil baze pri Tripolisu Sovjetski zvezi, ampak Združenim državam Amerike. Ameriška eskrada zdej kali vode Sredozemskemu morju. Združene države Amerike in Anglija kosajo Nemčijo in vso Evropo. Združene države Amerike in Anglija ustvarjata zahodni blok, ki je naperjen proti ZSSR in deželam nove demokracije.
Pričakovati je treba še en odgovor reakcionarnih novinarjev, ko stopajo za Bevinom, Morrisonom in Attleejem, ponavljajo, češ komunisti nameravajo zavzeti vsu Evropo. Pri tem omenjajo tale »dokaz«: komunisti vodijo borbo delavskega razreda v Franciji, Italiji in drugih evropskih deželah. Potemtakem — trdijo reakcionarni novinarji — si nameravajo komunisti podrediti vsu Evropo.

Ta trditve je zares edinstvena po svoji nesramni predznostni Dejnasko si ameriški monopolisti prizadevajo spremeniti dežele zahodne Evrope v svoje kolonije. Kar se Bevinu ni posrečilo z Irakom, poskušajo ameriški imperialisti povezani z evropsko reakcijo, doseči v deželah zahodne Evrope. Ameriški in angleški imperialisti netijo v Evropi ogenj, ki bi se naj razplamtel v požar svetovne vojne. Evropska reakcija, ki jo izpodbujejo ameriški imperiisti, si prizadeva preločiti vse breme povojne gospodarske obnove na pleča delavskega razreda in drugih plasti delovnega ljudstva. V teh razmerah delajo komunisti vse, kar jim nalaga njihova dolžnost. Borijo se na čelu delavskega razreda in ljudskih množic za mir, za narodno neodvisnost dežel in za bistvene interese ljudskih množic. Zato so šli pozhrtvovalno na morišča, odhajali v temnice in koncentracijske taborišča, padali v partizanski oddelki že v letih Hitlerjeve okupacije. Komunisti so to delali in delajo v prepričanju, da bodo evropski narodi znali obvarovati svojo narodno neodvisnost in onemogočiti načrte vodilovalcev nove vojne. Ne bodo dovolili, da bi prišlo no novega Münchena.
Zgodovinsko poročilo Sovjetskega informativnega biroja pomeni borben in aktualen dokument, ki oborožuje narode, da bodo razumeli ne le, kar se je dogajalo včeraj, temveč tudi, kar se godi danes. Oborožuje narode za borbo proti mahinacijam ameriških imperialistov in proti sedanim monakovcem — Bevinu, Morrisonu, Attleeju, Blumu, Schumanu, Schumacherju in drugim.
J. Mirov

